

Krisseminarium 4 juni 2019

Mona Lisa Dahlbom Wiedel

Senior veterinärspektör

Område Kontroll

Är djur lämpliga som livsmedel vid nödavlivning?

Ja, i vissa fall

Nej, i vissa fall

Livsmedel

Bara friska djur kan bli livsmedel

Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten

Ingen ska bli sjuk eller lurad

Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt

Nödavlivning av djur

Avlivning av djur av djurskyddsskäl

Du är skyldig att avliva svårt sjuka och skadade djur så snabbt som möjligt om de inte är behandlingsbara

Djurskyddet först!

Begreppen

Avlivning Varje avsiktligt framkallad process som leder till att ett djur dör

Slakt Avlivning av djur avsedda att användas som livsmedel

Först bedövning, sedan avblodning

I Sverige krävs alltid bedövning före avblodning

Slide 2

SPS2 Jag tycker inte vi behöver lyfta fram områdes- och avdelningsnamn i bild - vi representerar alla Livsmedelsverket i första hand - men det är bara min personliga åsikt

Sjöbom Peter SUS_KO; 2019-05-24

Avlivning i nödsituationer och möjliga former för slakt

Ej livsmedel:

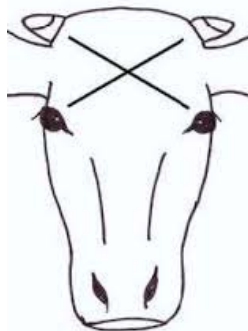
Avlivning av djurskyddsskäl

Livsmedel:

Avlivning av djur av djurskyddsskäl – slakt till **husbehov** på den egna gården

Nödslakt på gården – kan ej transporteras – olycksfall – slakteri

Normalslakt – ofta i förtid – transport - slakteri

 Livsmedelsverket

Möjliga former för slakt

Slakt för husbehov

Normalslakt inklusive mobil slakt

Nödslakt

Slakt av hägnat vilt

 Livsmedelsverket

Avlivning och slakt på egna gården/husbehov

Finns alltid möjligheter att avliva/slakta ett djur på den egna gården

Då måste du följa djurskyddsbestämmelserna och behärska avlivningsmetoden

Djur som avlivats/slaktats på gården får bara överlåtas till ägaren och dennes hushåll

 Livsmedelsverket

Avblodning ska ske snabbt och korrekt

Avblodning måste påbörjas omedelbart efter bedövning

Bägge halspulsådren eller det gemensamma blodkärl som dessa ådror utgår ifrån öppnas

Efter avblodning ska en kontroll ske att djuret är dött innan slaktprocessen får gå vidare

Avblodning måste alltid göras efter att djuret skjutits med bultpistol eller annat vapen, även när köttet inte ska bli livsmedel

 Livsmedelsverket

Nödslakt

Endast vid akuta händelser och/eller akut skada

"Ett för övrigt friskt djur ska ha råkat ut för en olycka som, med beaktande av djurets välbefinnande, förhindrar dess transport till slakteriet."

Till exempel frakturer, större sårskador, fläkningar

 Livsmedelsverket

Nödslakt – djur kan inte transporteras

Djur som råkat ut för olycksfall och inte kan transporteras

Veterinär utför besiktning av levande djur på gården. Intyg utfärdas

Slakt utförs på gården

Transport till slakteri godkända för nödslakt

Identitet och intyg från veterinär och levererade djurägare kontrolleras av officiell veterinär på slakteriet

Uppslaktning

Köttkontroll utförs av officiella veterinär på slakteriet

 Livsmedelsverket

Slakterier godkända för nödslakt/ nödslaktade djur

Slakterier som tar emot/godkända för
nödslakt, 2018

32

Nödslaktade djur 2018

89 nöt

2 häst

1 kalv

 Livsmedelsverket

Krav på för att djur ska kunna bli livsmedel – ta hänsyn till

Djurskydd

Smittskydd

Livsmedelssäkerhet

Kan djuret transporteras eller inte? Orsak?

Visar djuret tecken på smittsam sjukdom?

Tecken på sjukdom som kan vara allmänt utbredd
eller annat som bidrar till att köttet måste förklaras
otjänligt

 Livsmedelsverket

Djurskydd och livsmedelssäkerhet inte alltid detsamma

Gott djurskydd

En ko med juverinflammation behandlas
med antibiotika. Karenstid kvarstår. Gott
djurskydd men inte livsmedelssäkert.

Livsmedelssäkerhet

En ko med en akut fraktur transporteras
till slakteri levande. Slaktas –
livsmedelssäkert men inte gott
djurskydd.

En högdräktig ko transporteras till
slakteri. Slaktas – livsmedelssäkert men
inte gott djurskydd.

 Livsmedelsverket

Transporteras – i skick att transporteras

Normaltransport- kan anpassa beläggning osv.

Finns möjlighet att i vissa fall bädda och se till att
djuret kan transporteras bättre.

Särskild transport

Transport utförd av djurägare

 Livsmedelsverket

Nödsituationer – olika behov

Exempel:

Olyckor, till exempel brand

omhändertagande, evakuering, nödslakt,
slakt i förtid

Långvarig strömbrott,
långvarig vattenbrist,
långvarig foderbrist

evakuering, förflyttning, slakt i förtid,
prioritering

 Livsmedelsverket

Vad kan vi göra?

Se till att vi har personal, veterinärer främst, tillgängliga där det behövs

Behöver bemanna upp fler slakterier, flytta vår personal

Förmedla råd och hjälpa till med kontakter kring t.ex. möjligheter att söka dispenser.

Dispenser -Möjlighet att ställa upp djur på slakteri längre tid.

Dispenser - Möjlighet att transportera längre tid.

Kontakter med länsstyrelsen

Ha en tät dialog – prioritera arbetet med just dessa djur

Vara tillgänglig för slakteriet/djurägare för bedömning och prioritering av inkomna djur.

 Livsmedelsverket

Ha en plan

- ✓ Transportör för levande djur
- ✓ Transportör för nödslakt
- ✓ Egen transport
- ✓ Slakteri för normal slakt och eventuell nödslakt
- ✓ Veterinär för intyg vid nödslakt
- ✓ Slaktare för husbehovsslakt och för nödslakt
- ✓ Se över egen kyl- och fryskapacitet
- ✓ Kontakter/kontaktuppgifter

 Livsmedelsverket

 Livsmedelsverket